

นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Innovations for the Academic Administration of School Administrators of
Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1

ณัฐวราพร หลอดแก้ว¹ และสมใจ สืบเสาะ²

Nuttawaraporn Lordkaew¹ and Somjai Suebsor²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

^{1, 2} Master of Education, College of Innovation Management,

Rajamangala University of Technology Rattanakosin

E-mail: nuttawaraporn9536@gmail.com, somjai.suebsor@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบสภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 201 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติค่าที และสถิติค่าเอฟ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัย 1) ด้านการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่าการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) ด้านวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: นวัตกรรม การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Abstract

The objectives of this study were 1) to investigate conditions of utilizing innovations for the academic administration of school administrators of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1; and 2) to compare the conditions of utilizing innovations for the academic administration of the school administrators of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 by gender, work experience, and school size. This study was quantitative. Data were collected by questionnaires with 201 individuals in Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 in Academic Year 2020, and they were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and ANOVA.

Major results: 1) on the utilization of innovations for the academic administration of the school administrators of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, it was rated high overall and dimensionally; and 2) on the comparative analysis of the conditions of utilizing innovations for the academic administration of the school administrators of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 by sex, work experience, and school size, they were significantly different overall at the 0.05 level.

Keywords: Innovation, Academic administration, School administrator, Prachuapkirikhan Primary Education Service Area 1

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก ที่มีความรวดเร็วและรุนแรง ส่งผลต่อกระทบต่อการบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อก้าวสู่การเป็นสังคมที่ต้องอาศัยความรู้ (Knowledge Based Society) มีผลให้การบริหารจัดการการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่เน้นทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยปัจจัยสำคัญที่ในการพัฒนาต้องคำนึงถึงคุณภาพคน ด้วยการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ศักยภาพทำให้คนไทยรู้จักคิด วิเคราะห์รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความปลอดภัยของร่างกาย จิตใจ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่สถานศึกษาให้ดำเนินการอยู่หลายประการด้วยกัน ซึ่งสามารถจำแนกบทบาทหน้าที่หลักสำคัญได้ 2 ลักษณะ คือ บทบาทหน้าที่หลักในเชิงบริหารจัดการ หมายถึง โรงเรียนใช้บทบาทและศักยภาพของตนเอง หรือร่วมกับบุคคลอื่นหน่วยงานอื่นเพื่อกำหนดหลักการ ทิศทาง แนวทางดำเนินการ การเตรียมความพร้อม การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และกำหนดกิจกรรมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนมีบทบาทและหน้าที่หลักในเชิงพัฒนาคุณภาพและศักยภาพสำคัญที่ไม่ยิ่งหย่อนกว่าหน้าที่หลักในเชิงบริหารดังนั้นการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศแต่ละยุคแต่ละสมัย

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนางานวิชาการให้สอดคล้องและเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องตระหนักถึงบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการที่จะส่งเสริมสนับสนุนเชิญชวนให้ผู้ร่วมงานทุกคนปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หน้าที่ที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะทำให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนาคุณภาพจนมีมาตรฐานและเกิดประสิทธิผล เกิดความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา ซึ่งการดำเนินการตามแนวคิดดังกล่าว ต้องใช้นวัตกรรม ซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะนำมาใช้บริหารงานและจัดการศึกษา เป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะสร้างศักยภาพความสามารถในการแข่งขันเชิงวิชาการและการพัฒนาที่ยั่งยืน ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ธีรศร เทียบปาน (2561) กล่าวว่า ในการบริหารโรงเรียนผู้บริหารต้องศึกษารูปแบบ (Model) ในการบริหาร ถึงทิศทางการพัฒนา และมีความเหมาะสมกับบริบทและปัจจัยต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาในอดีต โดยจะต้องมีการเปิดเผยให้แก่สาธารณชน และบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้รับทราบและตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นผลดีกับโรงเรียนว่า จะได้รับการยอมรับความเชื่อถือ ความมั่นใจด้านคุณภาพจากผู้ปกครองและชุมชน จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารให้มีความสำคัญกับการพัฒนา ซึ่งมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจใฝ่รู้ และพัฒนาโรงเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อมุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีปัญญาและก่อให้เกิดความสุขตามศักยภาพ การบริหารการศึกษามุ่งให้เกิดผลดีบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนที่ต้องรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาและร่วมมือกัน จากสภาพปัญหาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนประสิทธิภาพสูงสุดส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสถานศึกษา จึงต้องพัฒนานวัตกรรม รูปแบบการบริหารต่างๆ เพื่อให้เกิดคุณภาพ ภายใต้ข้อจำกัด เพื่อการพัฒนาศักยภาพ

ผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จึงต้องปรับรูปแบบเพื่อมุ่งสู่การพัฒนาวัตกรรมการบริหาร และเพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้สามารถบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีจำนวน 118 โรงเรียน ผู้บริหารมีความแตกต่างกันหลายด้านเป็นต้นว่า เพศ ประสบการณ์การบริหารและขนาดสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และเพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้สามารถบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตามขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน สารินทร์ เอี่ยมครอง(2561) ได้วิเคราะห์ องค์ประกอบย่อยและตัวชี้วัดที่สำคัญขององค์ประกอบงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละด้าน องค์ประกอบหลักที่ผู้วิจัยได้จากการสังเคราะห์มี 7 องค์ประกอบ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันจะมีสภาพการใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทั้งหมด 118 สถานศึกษา จำนวน 252 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูวิชาการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทั้งหมด 118 สถานศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 201 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Sampling) แยกตามขนาดของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในงานวิจัยศึกษาสภาพการใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีดังนี้

แบบสอบถาม โดยมีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2) ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับศึกษาสภาพการใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมจากผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูวิชาการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือส่งให้ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคนด้วยตนเองและขอรับแบบสอบถามกลับคืนภายใน 1 เดือน ได้คืนจำนวน 201 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับมาทั้งหมดอย่างละเอียด ก่อนจะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพการใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยการใช้โปรแกรม SPSS for windows ด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ประเมินผลศึกษาสภาพการใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

2. เปรียบเทียบศึกษาสภาพการใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยจำแนกขนาดของสถานศึกษาของกลุ่มทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติค่าที (t-test) และสถิติค่าเอฟ (F-test) โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังตารางต่อไปนี้

**ตาราง 1 แสดงผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1**

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	75	37.30
หญิง	126	62.70
รวม	201	100.00
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	139	69.20
11 – 20 ปี	29	14.40
21 ปีขึ้นไป	33	16.40
รวม	201	100.00
3. ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	99	49.30
ขนาดกลาง	80	39.80
ขนาดใหญ่	12	6.00
ขนาดใหญ่พิเศษ	10	5.00
รวม	201	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 และเพศชาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 ด้านประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 69.2 ประสบการณ์ทำงาน ระหว่าง 11 ปี ถึง 20 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 และ ประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 ด้านขนาดสถานศึกษา พบว่าเป็นบุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0

**ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวม**

นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		ระดับการปฏิบัติ
	\bar{x}	S.D.	
1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.28	.50	มาก
2. ด้านการวัดผลประเมินผลและงานทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน	4.16	.47	มาก
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.97	.58	มาก
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.19	.49	มาก
5. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.24	.58	มาก
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.29	.52	มาก
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.30	.52	มาก
ภาพรวม	4.21	.12	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความคิดเห็นมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.30$,

S.D. = 0.52) รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.52) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.50) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.58) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.49) ด้านการวัดผลประเมินผลและงานทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.467) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.5) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ศึกษาผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกขนาดของสถานศึกษาซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังตารางต่อไปนี้ ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย สภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย สภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกขนาดของสถานศึกษา

นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.39	0.60	4.23	0.25	3.88	0.70	4.18	0.24
2. ด้านการวัดผลประเมินผลและงานทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน	4.18	0.57	4.18	0.23	3.80	0.66	4.18	0.24
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.01	0.67	3.94	0.43	3.78	0.73	4.10	0.42
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.34	0.55	4.03	0.31	4.35	0.42	3.82	0.46
5. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.36	0.69	4.10	0.31	4.42	0.40	4.02	0.96
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.36	0.59	4.21	0.41	4.47	0.41	4.04	0.57
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.41	0.59	4.18	0.39	4.45	0.48	4.08	0.55
ภาพรวม	4.29	0.43	4.12	0.17	4.16	0.43	4.06	0.27

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย สภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ ดังนี้ สถานศึกษาขนาดใหญ่ ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.62) สถานศึกษาขนาดเล็ก ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.85) สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.56) และสถานศึกษาขนาดกลาง ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

สภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	ผลรวมกำลังสอง (SS)	องศาแห่งอิสระ (df)	ผลรวมกำลังสองเฉลี่ย (MS)	F	Sig
1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3.466	3	1.155	4.981	.002
	ภายในกลุ่ม	45.696	197	.232		
	รวม	181.502	292			

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา (ต่อ)

สภาพการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	ผลรวมกำลังสอง (SS)	องศาแห่งอิสระ (df)	ผลรวมกำลังสองเฉลี่ย (MS)	F	Sig
2. ด้านการวัดผลประเมินผลและงานทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.621	3	.540	2.540	.058
	ภายในกลุ่ม	41.913	197	.213		
	รวม	43.535	200			
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.816	3	.272	.815	.487
	ภายในกลุ่ม	65.799	197	.334		
	รวม	66.615	200			
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	6.209	3	2.070	9.879	.000
	ภายในกลุ่ม	39.806	190	.210		
	รวม	46.015	193			
5. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3.898	3	1.299	4.026	.008
	ภายในกลุ่ม	63.591	197	.323		
	รวม	67.489	200			
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.986	3	.662	2.500	.061
	ภายในกลุ่ม	52.172	197	.265		
	รวม	54.159	200			
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.110	3	1.037	3.938	.009
	ภายในกลุ่ม	51.859	197	.263		
	รวม	54.969	200			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.525	3	.508	4.253	.006
	ภายในกลุ่ม	23.551	197	.120		
	รวม	25.076	200			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า สภาพนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ทั้งภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากมีบางด้านที่ไม่แตกต่าง เช่น ด้านการวัดผลประเมินผลและงานทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา อาจสรุปเป็นเฉพาะภาพรวมที่มีความแตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย

นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

1. การศึกษานวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับสภาพการได้จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการวัดผลประเมินผลและงานทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในกับสถานศึกษาอื่น ตามลำดับ การ

พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า การจัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับกับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญที่สุด รองลงมา คือ การดำเนินการพัฒนางานตามแผนติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน การวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา การประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสอดคล้องกับงานวิจัยของ สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561) พบว่าในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีโครงสร้างโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินงานตามปฏิทินของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตรวจสอบประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะนำมาเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อยืนยันคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งต้องอาศัยการร่วมมือกันในการกำหนดกฎเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จ

2. การศึกษาเปรียบเทียบนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันทุกด้าน ยกเว้นด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของอริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) พบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 การบริหารงานวิชาการจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่อยู่ในสถานศึกษา ต้องมีความมุ่งมั่นและตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ เพราะเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักที่มุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องนโยบายที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำกับติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน อย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา แสนสุข (2556) พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ อ่างถึงเชษฐมาส โข่งศรี (2557) พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริชรา บัวเกษ (2560) พบว่าครูที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาบุคลากร การประเมินผลและการประกันคุณภาพไม่แตกต่างกัน แต่ครูที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม และด้านหลักสูตร การบริหารจัดการวิชาการ การจัดการเรียนรู้ ด้านห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่าง และอ้างถึงงานวิจัยของ วิมล เดชะ (2559, หน้า 75) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจำตำบล ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษานวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. ผู้รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการควรนำข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ไปศึกษารายละเอียดนวัตกรรมตามขอบข่ายงานวิชาการเพื่อพิจารณาตัดสินใจใช้นวัตกรรมในการบริหารงานวิชาการให้เหมาะสมกับงานซึ่งจะทำให้สถานศึกษาได้รับการปรับปรุงและพัฒนาได้จริง

2. ควบคุมระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของแต่ละสถานศึกษาและคำนึงถึงนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด พร้อมทั้งสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน ใช้วิธีการติดตามประเมินผลในการนำไปใช้เป็นระยะเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ภายใต้อรรถภาพที่ชัดเจนและมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาวัตกรรมการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควบคุมเรื่อง สภาพปัญหาของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. ควบคุมเรื่อง การพัฒนาวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

เชษฐสมร โข่งศรี. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

ธริศร เทียบปาน. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

นริษรา บัวเกษ. (2560). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นิตยา แสนสุข. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิมล เดชะ. (2559). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สตุล. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (MPA)

เปิดรับสมัครนักศึกษา...

สำหรับ... บุคลากรภาครัฐที่ต้องการปรับวุฒิการศึกษา
บุคคลทั่วไปที่ต้องการเป็นข้าราชการ และข้าราชการส่วนท้องถิ่น
บุคลากรภาคเอกชนที่ต้องการเรียนรู้ด้านการบริหาร

เนื้อหาทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง
เรียนรู้กับคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณภาพและมากประสบการณ์
หลักสูตรได้รับการรับรองจาก สกอ.
มหาวิทยาลัยของรัฐ

จบตามระยะเวลา 1 ปีครึ่ง

สมัครเลยที่ >>> <https://www.rcim.in.th> 092-442-8000

